

2024-09-28
Teresia Derlén, biskop
Härnösands stift

Predikan vid mottagningsmessa i Härnösands domkyrka

Gammlatestamentlig läsning: Daniel 6, vers 16-22

Evangelietext: Johannes 1, vers 47-51

När jag var liten hade jag krokodiler under sängen. Man fick ta ett stort hopp från sängen till mattan mitt i rummet. Dit kunde nämligen inte krokodilerna nå.

Men jag hade något annat också, inte bara hoppet till mattan utan hopp. En bön: *Det går en ängel kring vårt hus. Han bär på tre förgyllda ljus. Han bär en bok uti sin hand. Så somnar vi i Jesu namn.*

När jag blev äldre försvann – tack och lov – krokodilerna under sängen, som sig bör, men änglarna bestod. Det behövs för när man är vuxen kommer krokodiler av en annan sort. Livet är sårbart och bönen ber jag fortfarande.

Tanken på änglar som beskydd är väldigt närvarande hos oss i vår kultur. Även om vi kanske inte pratar om det så mycket.

Häromdagen på Svenska kyrkans sociala medier kom det många kommentarer om änglar. De var de som upplevt änglavakt och -närvaro, och de som kände sig skeptiska men ändå längtade efter änglar. Jag skulle tro att det i det här rummet rymmer alla möjliga tankar och känslor om änglar. Jag skulle också tro att vi gärna avstår att prata om änglar öppet, för det kanske inte känns accepterat.

I dagens texter har vi två upplevelser av änglar som kan hjälpa oss att fundera på änglar. Änglar som beskydd – som de som hjälpte Daniel i lejongropen. Änglar som länken mellan himmel och jord – budbärare av Guds närvaro.

Först änglar som beskydd. Häromdagen pratade jag med några av ungdomarna här, och just temat änglar som beskyddande dök upp. Man beskrev dem som en ljus närvaro. Jag förstår det.

Det finns många sätt som vi alla, men särskilt ungdomar behöver beskydd. När kompisarna sviker en, när man känner sig ensamast i världen, när världens röster bara är skrämmande.

I Daniel har vi dels ett exempel på när vänner sviker en – det var just det som kungen i berättelsen hade gjort, han svek sin vän Daniel.

Daniel ger också exempel på otrygga platser – för Daniel var lejongropen den där utsatta platsen där det inte verkar finnas någon hjälp.

Daniel är berättelsen om en man som hos Gud fann mening och vägledning i livet, fann kärlekens källa och ett gott livsmönster. Det passade tyvärr inte in i den tid och kultur där han levde. De som borde vara hans vänner talade bakom ryggen på honom och lurade kungen att svika honom. Det slutade med att kungen kände sig tvungen att följa de regler och lagar som band honom, och slänga Daniel i lejongropen.

Det är svårt att försöka göra sitt bästa som Daniel, att agera medmänskligt, kärleksfullt, i alla tider. Det kan bli svåra konsekvenser.

Jag tror vi är många som suttit runt ett fikabord och känna att vi borde protestera mot skvaller, förtal och vardagsrasism. Eller agera när någon mobbas och förringas. Det är särskilt svårt när våra egna vänner och familj är de vi behöver prata med.

Världens röster och beteenden kan också vara riktigt skrämmande.

Jag hörde en brittisk tonåring berätta hur han försökt ställa in algoritmerna på sin sociala media. Men vad han än gjorde så kom det hela tiden upp hemska videon av kvinnohat, homofobi, människor och djur som slogs eller dödades. Vad pojken än gjorde med sina algoritmer så kom strömmen av våldsamma klipp.

Andra ungdomar vittnar om mobbing och utpressning som följt dem hem till det mest privata genom mobiltelefonen.

Det är som ett lejongap som öppnar sig.

Vi behöver då änglarnas beskydd för att stänga lejongapet. Som för Daniel i lejongropen. Vi behöver änglar som stänger lejongap av rädsla, dålig självkänsla, utsatthet, oro och ångest.

Ängeln är den som påminner oss om den gåva som Gud gett oss. Anden i oss, värdet och meningen med mitt liv. Att vi är efterlängtade och älskade. Skapade i Guds avbild bär vi på något stort, förmågan att uppleva Guds kärlek och att sprida det i världen. I Gud finns harmoni och livskraft och det är något som är värt att hålla fast vid.

Jag ber både om änglabeskydd att stänga alla dessa lejongap och omsluta oss i Guds varma famn.

Likaså ber jag om modet att hjälpa Guds änglar genom att sprida Guds kärlek, även om det kan vara obekvämt och skrämmande ibland.

Det är nämligen en länk mellan himmel och jord, att lyssna in Guds röst och låta godheten vara vägvisaren. Ibland är det våra goda vänner som hjälper oss att lyssna, ibland är det änglarna.

Det Jesus beskriver i evangeliet, ”du skall se himlen öppen och Guds änglar stiga upp och stiga ner över människosonen”, det är de där tillfällena när våra ögon öppnas för Guds närvaron i våra liv.

Det är då änglarna är budbärarna om Gud i våra liv.

Jag har fått berättat om en man som upplevde en ängels närvaro i natten. Ett besök som var så starkt att det ledde till kyrkan och längtan efter levande Gud. Att få lära känna vem skapelsens och själva livets ursprung är, kärlekens väsen.

Det kan också vara som barnkören sjöng. Änglarnas frasiga vingar hörs mitt i vardagen. Ett ögonblick av himmels glädje och storhet. Något som ger oss förvissning om kärlekens undergörande förmåga i världen. Som stärker och öppnar oanade möjligheter för oss.

Att våga tro, att våga hoppas, att se hur Gud verkar i våra liv och andras.

När jag visar kyrkor för barngrupper brukar jag alltid berätta att om man är riktigt stilla och tyst i en kyrka kan man höra vingesus. Och vi stillar oss, blir tysta som små möss.

Det kanske är lite av ett pedagogiskt trick för lugn, men det finns ett visst mått av sanning i det. Skall vi kunna lyssna in Guds budbärare mitt i vardagen behöver vi stilla oss, öppna vårt inte, och träna vår ande att lyssna. Då kan vi också, likt Natanael, inse att Jesus redan ser oss, att Gud känner vårt namn, och att vår framtid är skriven i Guds bok.

Vi ber:

Det går en ängel kring vårt hus,
han bär på tre förgyllda ljus,
han bär en bok uti sin hand,
så somnar vi alla i Jesu namn.
Amen.